

საგანმანათლებლო პროგრამა	საზღვაო ნავიგაცია			
	Maritime Navigation			
უმაღლესი განათლების საფეხური	I საფეხური (ბაკალავრიატი)	სწავლების ენა	ქართული	
დარგობრივი სტანდარტები	უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებელი „საზღვაო ნავიგაცია“ (საქართველო)	International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978/95, as amended in 2010 (A-II/1; A-II/2; A-II/3 ცხრილები)		
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია	საზღვაოსნო მეცნიერების ბაკალავრი	Bachelor of Nautical Science	კვალიფიკაციის კოდი	1041
	ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარშო: 1041 - ტრანსპორტის მომსახურებები / Transport Services (1041.1.1 საზღვაოსნო მეცნიერება / Nautical Science)		ISCED-F-13	1041
პროფესია	გემის ნავიგატორი	Ship's Navigator	ISCO-08-ის კოდი	3152
პროგრამის მოცულობა	240 ECTS. აკადემიური წელი 2–სემესტრიანია და მოიცავს 60 ECTS კრედიტს (სემესტრში - 30 კრედიტი). სტუდენტის ინდივიდუალური სასწავლო პროგრამის თავისებურებების გათვალისწინებით დასაშვებია სტუდენტის წლიური დატვირთვა იყოს 60 კრედიტზე ნაკლები ან მეტი, მაგრამ არაუმეტეს 75 კრედიტისა (ზნსუ-ში 1 კრედიტი = 26 სთ). პროგრამის ხანგრძლივობა - 8 სემესტრი. წინამდებარე პროგრამით გათვალისწინებული ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მინიჭება ხდება პროგრამის მოთხოვნათა შესრულებით არანაკლებ 240 კრედიტის დაგროვების შედეგად.			
პროგრამის დამტკიცების აქტი	აკადემიური საბჭოს გადაწყვეტილებები: პროგრამის დამტკიცება			
პროგრამის ხელმძღვანელი	ლ. ბოლქვაძე - პროგრამის ხელმძღვანელის მოვალეობის შემსრულებელი			
აკრედიტაციის მინიჭების გადაწყვეტილება	უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს გადაწყვეტილება №191, 10.12.2013, №195, 07. 12. 2018 .			
დამატებითი ინფორმაცია	1. წინამდებარე პროგრამის დარგობრივი საფუძველებია: IMO-ს „მეზღვაურების მომზადების, დიპლომირებისა და ვახტის გაწევის შესახებ“ 1978/95 წლის საერთაშორისო კონვენცია 2010 წლის ცვლილებების გათვალისწინებით (International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978/95, as amended in 2010; STCW კოდექსი, A-II/1; A-II/2; A-II/3); „მეზღვაურთა განათლებისა და სერტიფიცირების შესახებ“ საქართველოს კანონი; უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებელი „საზღვაო ნავიგაცია“; 2. საერთაშორისო დარგობრივ სტანდარტებთან საგანმანათლებლო პროგრამის/პროგრამის რესურსების შესაბამისობა (External Audit of BNTU by International Maritime Authority - Panama Maritime Authority (05.09.2016-07.09.2016), Honduras Maritime Authority (29.11.2016 - 01.12.2016; „Russian Register westgeorgia, LTD ” – ISO 9001:2008, ISO 9001:2015 certification (audit once a year); BNTU passes audit of Maritime Transport Agency of Georgia once a year)			

პროგრამაზე დაშვება	საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად – სრული ზოგადი განათლება. ჩარიცხვა ხდება ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების (რანჟირების დოკუმენტის) საფუძველზე გარდა უმაღლესი განათლების შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრული შემთხვევებისა (ერთიანი ეროვნული გამოცდების გარეშე ჩარიცხვა ხდება კანონმდებლობით განსაზღვრულ შემთხვევებში დადგენილი წესის შესაბამისად). პირი, რომელსაც პროგრამაზე სურს სწავლა და მისი მშობლიური ენა არ არის ქართული, ვალდებულია დაადასტუროს ქართული ენის არანაკლებ B1 დონის ფლობა (წარმოადგინოს ქართული ენის ფლობის დამადასტურებელი სერტიფიკატი/დოკუმენტი (არსებობის შემთხვევაში) ან გაიაროს შიდა გამოცდა (ტესტირება) ქართულ ენაში; დამადასტურებელი დოკუმენტის წარმოდგენისა და ტესტირებისაგან თავისუფლებიან პირები, რომლებსაც საქართველოში აქვთ მიღებული სრული ზოგადი განათლება ან აკადემიური ხარისხი მინიჭებული აქვთ საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მიერ ქართულენოვანი პროგრამის შესწავლის შედეგად. საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით წინამდებარე საბაკალავრო პროგრამით (შემდგომში - პროგრამა) სწავლის გაგრძელება შესაძლებელია მოხილობით ბნსუ-ს და სხვა უსდ-ის უმაღლესი განათლების იმავე საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამების სტუდენტებისთვის (სტუდენტების მიერ უკვე მიღწეული სწავლის შედეგების თავსებადობა წინამდებარე პროგრამასთან დადგინდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ბნსუ-ში არსებული, განათლების (კრედიტების) აღიარებასთან დაკავშირებული რეგულაციებით). ასევე, საქართველოს კანონმდებლობისა და საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის ნორმატიული დოკუმენტების (International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978/95, as amended in 2010) შესაბამისად პროგრამაზე დაშვების პირობას წარმოადგენს ჯანმრთელობის შესაბამისი მდგომარეობა, რაც აუცილებელია პროგრამის სპეციფიკური კომპონენტების შესწავლისა და დაგეგმილი სწავლის შედეგის მიღწევისთვის. ჯანმრთელობის მდგომარეობა აისახება შესაბამის სამედიცინო მოწმობაში, რომელსაც დადგენილი წესით გასცემს სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს მიერ შერჩეული სამედიცინო დაწესებულება (ჩამონათვალი განთავსებულია სააგენტოს ვებგვერდზე www.mta.gov.ge).
პროგრამის სტრუქტურა	პროგრამა შედგება სასწავლო კომპონენტებისგან, მის სტრუქტურაში (240 კრედიტის ფარგლებში) მოიაზრება თავისუფალი კომპონენტი (სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსები) და დარგობრივი კომპეტენციების ჩამოყალიბებაზე მიმართული კომპონენტი (სავალდებულო სასწავლო კურსები, პრაქტიკები და საბაკალავრო ნაშრომი და არჩევითი სასწავლო კურსები). პროგრამის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული კომპონენტების (სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული სასწავლო კურსების, პრაქტიკების, სხვ.) შესწავლის თანმიმდევრობა უზრუნველყოფს ცოდნის გადაცემას პრინციპით „ზოგადიდან კერძოსკენ, მარტივიდან რთულისაკენ“ და უკვე შეძენილი ცოდნისა და უნარების ეტაპობრივად განვითარებას.
პროგრამის აქტუალობა და შეთავაზების მიზეზი	მსოფლიო ეკონომიკაში საქართველოს ინტეგრაციის პროცესების გათვალისწინებით და საზღვაო დარგში მზარდი მოთხოვნებიდან გამომდინარე აუცილებელია საზღვაო სფეროს ისეთი საგანმანათლებლო პროგრამების შეთავაზება, რომლებიც უზრუნველყოფენ საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (International Marine Organization; შემდგომში - IMO) მიერ დაწესებული ნორმების, ეროვნული კანონმდებლობის და საგანმანათლებლო სტანდარტის გათვალისწინებით საზღვაო დარგის კონკურენტუნარიანი, კვალიფიციური სპეციალისტების, მათ შორის გემის ნავიგატორების მომზადებას, რომლებიც შეძლებენ „მეზღვაურების მომზადების, დიპლომირებისა და ვახტის გაწევის შესახებ“ 1978/95 წლის საერთაშორისო კონვენციის 2010 წლის ცვლილებების გათვალისწინებით (International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978/95, as amended in 2010, შემდგომში - STCW კონვენცია) შესაბამისი რეგლამენტებით დადგენილი მოვალეობათა და პასუხისმგებლობათა ერთობლიობის შესრულებას. წინამდებარე პროგრამის საფუძველია IMO-ს „მეზღვაურების მომზადების, დიპლომირებისა და ვახტის გაწევის შესახებ“ 1978/95 წლის საერთაშორისო კონვენცია 2010 წლის ცვლილებების გათვალისწინებით (International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978/95, as amended in 2010, შემდგომში - STCW კონვენცია), „მეზღვაურთა განათლებისა და სერტიფიცირების შესახებ“ საქართველოს კანონი, „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონი, კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები, უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებელი „საზღვაო ნავიგაცია“.
პროგრამის მიზანი	მომზადდეს საერთაშორისო საგანმანათლებლო და შრომის ბაზარზე არსებული მოთხოვნების შესაბამისი და STCW კონვენციის რეგლამენტებით დადგენილი კომპეტენციებით აღჭურვილი კონკურენტუნარიანი, პრაქტიკულ მუშაობაზე ორიენტირებული, მაღალკვალიფიციური სპეციალისტის (გემის ნავიგატორის) მომზადება, რომელსაც ექნება: 1) პროფესიული საქმიანობისთვის აუცილებელი STCW კონვენციის რეგლამენტების მოთხოვნათა შესაბამისი თეორიული ცოდნა და გემის ნავიგატორის ვალდებულებებისა და პასუხისმგებლობების შესრულების პრაქტიკული უნარები, პროფესიის და შესასრულებელი ვალდებულებების სპეციფიკის გაგნობიერების, პრობლემის შეფასება-ანალიზის და თავისი კომპეტენციის ფარგლებში სწორი გადაწყვეტილებების მიღების, ოპერატიულად და დადგენილი სტანდარტების/წესების შესაბამისად მოქმედების უნარები, ასევე სამსახურებრივი ფუნქციების შესრულებაზე და გემზე მყოფ ადამიანებზე პასუხისმგებლობა; 2) დამოუკიდებლობის მაღალი ხარისხით სიტუაციის/ინფორმაციის/მონაცემების შეფასება-ანალიზი შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით, ტექნიკური, ისე პროფესიული, სოციალური ანდა ეთიკური პრობლემების გამომწვევი მიზეზების, მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების და შესაძლო რისკების იდენტიფიცირების, კომპლექსური, რთული/გაუთვალისწინებელი პრობლემების შეფასება-ანალიზის, გადაჭრის სწორი გზის არჩევის და დასაბუთების, გუნდში მუშაობის, სწორი კომუნიკაციის და ქცევის მოდელის შერჩევის, სამუშაოს შესრულებისთვის შესაბამისი ტექნიკური/ტექნოლოგიური რესურსების, მათ შორის საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებისა და სპეციფიკური კომპიუტერული პროგრამების შერჩევისა და გამოყენების უნარები; 3) პიროვნული და პროფესიული განვითარების მოტივაცია და თვითგანვითარების უნარი; 4) საზღვაო სფეროს და მულტიკულტურული გუნდის ეთიკური თავისებურებების

განცხადების და დაცვის უნარი; 4) უმაღლესი განათლების შემდეგ საფეხურზე (მაგისტრატურაში) სწავლის გაგრძელების, საზოგადოებრივ თუ პროფესიულ საქმიანობაში თავისი შესაძლებლობების რეალიზების და კარიერულ წინსვლის შესაძლებლობა - გემზე მუშაობის აღიარებული სტაჟისა და სათანადო მომზადების საფუძველზე ეტაპობრივად საოკეანო-სავაჭრო გემის სამეთაურო შემადგენლობის გემის ნავიგატორის მორიგი წოდების მოპოვებას და თანამდებობის დაკავებას გემის კაპიტნის სავახტო თანამდგომიდან დაწყებული გემის კაპიტნის ჩათვლით.

სწავლის შედეგები (კურსდამთავრებულის დარგობრივი და ზოგადი კომპეტენციები)

წინამდებარე პროგრამის სწავლის შედეგები შეესაბამება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოში ბაკალავრის დონისთვის განსაზღვრულ შედეგებს, რომელიც აერთიანებს „ცოდნასა და გაცნობიერებას“, „უნარებს“, „პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას“. კურსდამთავრებულის დარგობრივი კომპეტენციები (დარგობრივი ცოდნა და უნარები) შეესაბამება STCW კოდექსით (A-II/1; A-II/2; A-II/3 ცხრილი) დადგენილ და „საზღვაო ნავიგაციის“ უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებლით აღწერილ მოთხოვნებს:

1. ნავიგაციის უზრუნველყოფა (კომპეტენციის სფერო: რეისის დაგეგმვა და განხორციელება, ადგილმდებარეობის განსაზღვრა, ავარიულ სიგნალებზე რეაგირება, ძებნა-გადარჩენის ოპერაციების კოორდინირება, უსაფრთხო ნავიგაციისა და მის პროცედურების უზრუნველყოფა და ორგანიზება, უსაფრთხო ნავიგაციის უზრუნველყოფა რადარის, ARPA სისტემების და სანავიგაციო მოწყობილობებიდან მიღებული ინფორმაციის გამოყენებით, ECDIS ნავიგაციის გამოყენება უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით, ამინდისა და ოკეანოგრაფიული პირობების პროგნოზირება, ნაოსნობის დროს წარმოშობილ ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირება და შესაბამისი ქმედება, გემის მანევრირება და მართვა ნებისმიერ პირობებში, ინფორმაციის მიღება და გადაცემა ვიზუალური და რადიო საკომუნიკაციო სიგნალების საშუალებით, ინგლისურ ენაზე საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (IMO) სტანდარტული საზღვაო სასაუბრო ფრაზების გამოყენება წერილობითი და ზეპირი ფორმით, ამძრავი დანადგარისა და სამანქანო განყოფილების სისტემებისა და მომსახურებების დისტანციური მართვის სისტემებს ექსპლუატაცია);

2. ტვირთის დამუშავება და განთავსება (კომპეტენციის სფერო: ტვირთის უსაფრთხოდ დატვირთვის დაგეგმვა, უზრუნველყოფა, მონიტორინგი, გემის სათავსებში განთავსების, დამაგრებისა და სათანადო სიფრთხილის ზომების დაცვა რეისის განმავლობაში და გადმოტვირთვის დროს, სატვირთო განყოფილებაში, ლუქის სახურავსა და ბალასტის ცისტერნებში არსებული ხარვეზებისა და დაზიანების შემოწმება და ანგარიშგება, სახიფათო ტვირთების გადაზიდვის უზრუნველყოფა);

3. გემის ოპერაციების მართვა და ბორტზე მყოფ ადამიანებზე ზრუნვა (კომპეტენციის სფერო: გემის ზღვაოსნობისთვის ვარგისობის, მდგარობის, მიბმა-დამაგრების, მდგრადობისა და კორპუსზე დამაბულობის მართვა და შენარჩუნება, დაზინძურების პრევენციასთან დაკავშირებული მოთხოვნების შესრულების უზრუნველყოფა, საკანონმდებლო მოთხოვნების დაკმაყოფილებისა და ზღვაზე ადამიანის სიცოცხლის უსაფრთხოების, საზღვაო გარემოს დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებების მონიტორინგი და კონტროლი, გემზე ხანძრის პრევენციის, მის წინააღმდეგ ბრძოლის, ეკიპაჟისა და მგზავრების უსაფრთხოებისა და უშიშროების, ასევე სამაშველო საშუალებების, ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემების და სხვა უსაფრთხოების სისტემების საექსპლუატაციო მდგომარეობის უზრუნველყოფა, მართვა და კონტროლი, ავარიულ სიტუაციებში სამოქმედო გეგმებისა და ზიანის მართვის გეგმების შემუშავება, ლიდერის, ხელმძღვანელის, გუნდთან მუშაობის უნარები, გემზე სამედიცინო საშუალებების გამოყენება, სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა).

1. კურსდამთავრებულს აქვს სწავლისა და საქმიანობის (გემის ნავიგატორის) სფეროს ფართო ცოდნა (STCW კოდექსის A-II/1; A-II/2; A-II/3 ცხრილები), რომლის საფუძველზე ახდენს კომპლექსური საკითხების (1. ნავიგაციის უზრუნველყოფა; 2. ტვირთის დამუშავება და განთავსება; 3. გემის ოპერაციების მართვა და ბორტზე მყოფ ადამიანებზე ზრუნვა) განხილვას, განმარტებას, კრიტიკულ შეფასებას, ურთიერთდაკავშირებას, არსებულ/შექმნილ სიტუაციასთან/პრობლემასთან და შესასრულებელ სამუშაოსთან მისადაგებას. კერძოდ:

- რეისის დაგეგმვა და განხორციელება. ადგილმდებარეობის განსაზღვრა - გემის ადგილმდებარეობის განსაზღვრის მიზნით ციური სხეულების გამოყენების თავისებურებები ნაოსნობაში სახმელეთო და სანაპირო ორიენტირების საშუალებით, სხვადასხვა მეტეოროლოგიურ პირობებში ელექტრონული სანავიგაციო სისტემების გამოყენებით გემის ადგილმდებარეობის განსაზღვრის წესები; ნაოსნობა სახმელეთო და სანაპირო ორიენტირების საშუალებით, სხვადასხვა მეტეოროლოგიურ პირობებში ელექტრონული სანავიგაციო სისტემების გამოყენების შესაძლებლობები მათ შორის გემის ადგილმდებარეობის განსაზღვრელი ელექტრონული სანავიგაციო სისტემები, მაგნიტური და გიროკომპასების ცდომილებების განსაზღვრა და აღნიშნული ცდომილებების გათვალისწინება; ხელსაწყოების ექსპლუატაციისა და ინფორმაციის სწორად გამოყენების წესები. სიჩქარისა და განვლილი მანძილის განსაზღვრის ხელსაწყოების მუშაობის და გამოყენების წესები, ავტოპილოტის სამუშაო რეჟიმისა და სამართავი ელემენტების საექსპლუატაციო და ტექნიკური პარამეტრები, მოქმედების პრინციპი; გემების მეტეოროლოგიური ხელსაწყოებიდან მიღებული ინფორმაციის გამოყენების წესები; ხელმისაწვდომი მეტეოროლოგიური სისტემის გამოყენების შესაძლებლობა, ამინდის სხვადასხვა სისტემის მახასიათებლების, მათ შორის ტროპიკული ციკლონების, ცოდნა და მათი ცენტრისა და სახიფათო კვადრატებისთვის თავის არიდება. ოკეანური დინებები. მიქცევის პირობების გამოთვლა. მიქცევებისა და დინებების შესახებ ყოველგვარი სათანადო სანავიგაციო პუბლიკაციების გამოყენება; რეისის დაგეგმვა და ნაოსნობა ნებისმიერ პირობებში საოკეანო მარშრუტების გავლების სათანადო მეთოდებით (შეზღუდულ წყლები. მეტეოროლოგიური პირობები. ყინულები. შეზღუდული ხილვადობა. მოძრაობის გამყოფი სისტემები. გემების მოძრაობის მომსახურების რაიონები. მძლავრი მიქცევა-მოქცევის რაიონები);

- ავარიულ სიგნალებზე რეაგირება. ძებნა-გადარჩენის ოპერაციების კოორდინირება - საერთაშორისო საავიაციო და საზღვაო ძებნისა და გადარჩენის (IAMSAR) სახელმძღვანელო - საერთაშორისო საავიაციო და საზღვაო ძებნისა და შევლის (IAMSAR) სახელმძღვანელოში გათვალისწინებული პროცედურები და მათი გამოყენების წესები; უსაფრთხო ნავიგაციისა და მის პროცედურების უზრუნველყოფა და ორგანიზება, მათ შორის სანავიგაციო ვახტის გაწვევის ძირითადი პრინციპები. გადაადგილების მარშრუტების გამოყენება გემების მარშრუტების შედგენის შესახებ ზოგადი დებულებების შესაბამისად. სანავიგაციო აღჭურვილობიდან მიღებული ინფორმაციის გამოყენება უსაფრთხო სანავიგაციო ვახტის გაწვევის მიზნით. შეზღუდული ხილვადობის პირობებში გემის მართვის ტექნიკა. შეტყობინებების გადაცემის სისტემის გამოყენება გემების შეტყობინების სისტემების ზოგადი პრინციპებისა და VTS პროცედურების გამოყენებით; ხიდურაზე რესურსების მართვის პრინციპები, რესურსების განაწილება, ვალდებულებების მინიჭება და პრიორიტეტებად დაყოფა, ეფექტური კავშირის/ურთიერთობის დამყარება, ლიდერობა, სიტუაციების შესახებ ინფორმაციის მიღება, გუნდის გამოცდილების გათვალისწინება;

- უსაფრთხო ნავიგაციის უზრუნველყოფა რადარის, ARPA სისტემების და სანავიგაციო მოწყობილობებიდან მიღებული ინფორმაციის გამოყენებით - რადარებისა და ავტომატური რა-

- დიოსალოკაციო სისტემა (ARPA). რადიოლოკატორის გამოყენების, მიღებული ინფორმაციის დამიწვრისა და ანალიზის შესაძლებლობა, რადიოშუქურებისა და SART გამოვლენის წესები, ზღვაზე გემების შეჯახების თავიდან აცილების შესახებ 1972 წლის საერთაშორისო წესებისა და შესაბამისი ცვლილებების გამოყენება; რადიოლოკაციური გავლენის ტექნიკა და შესაბამისი და ნამდვილი მოძრაობის კონცეფცია; პარალელური ინდექსაცია. ARPA-ს ძირითადი ტიპები, მათი გამოსახვის მახასიათებლები, საექსპლუატაციო სტანდარტები და საფრთხე, ARPA-ს გამოყენების და ARPA-დან მიღებული ინფორმაციის დამიწვრისა და ანალიზის შესაძლებლობა, სისტემის ცდომილებები და სანავიგაციო სისტემების საოპერაციო ასპექტები. შეზღუდული ხილვადობის პირობებში გემის მართვის ტექნიკა. ყოველგვარი წყაროდან, მათ შორის რადიოლოკატორებიდან და ARPA-დან მიღებული სანავიგაციო ინფორმაციის შეფასება, გემების შეჯახების თავიდან აცილებასთან და გემის უსაფრთხოდ ნაოსნობის მართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღებისა და ბრძანებების შესრულების მიზნით. ყოველგვარი სანავიგაციო ხელსაწყოების ურთიერთკავშირი და მონაცემის ოპტიმალური გამოყენება ნაოსნობის მიზნით;
- **ECDIS ნავიგაციის გამოყენება უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით** - ECDIS სამუშაოების შესაძლებლობები და შეზღუდვა, მოქმედი საექსპლუატაციო სტანდარტების დადგენილი ECDIS-ის ფუნქციები. ECDIS-ის ექსპლუატაციის, მიღებული ინფორმაციის დამიწვრისა და გაანალიზების შესაძლებლობა, გემების ადგილმდებარეობის დადასტურება ალტერნატიული საშუალებებით; პარამეტრების ეფექტური გამოყენება საექსპლუატაციო პროცედურების შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით, ავარიული სიგნალიზაციის პარამეტრების ჩათვლით მეჩქვზე დაჯდომის გაფრთხილების მიზნით, სანავიგაციო საფრთხისა და სპეციალურ რაიონებთან მიახლოებისას, კარტოგრაფიული მონაცემების სისრულე და რუკების განახლებული მდგომარეობა, ასევე რეზერვების ღონისძიებები; პარამეტრებისა და მნიშვნელობების რეგულირება არსებულ პირობებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით; ინფორმაციის ფლობა სიტუაციის შესახებ, ECDIS-ის გამოყენებისას, უსაფრთხო წყლებისა და უძრავ და მოძრავ საფრთხეებთან მიახლოების, კარტოგრაფიული მონაცემებისა და მასშტაბის შერჩევის, მარშრუტის ხელსაყრელობის, ობიექტების გამოვლენისა და მართვის, ასევე გადაწყვეტილების ინტეგრირების ჩათვლით;
 - **ამინდისა და ოკეანოგრაფიული პირობების პროგნოზირება** - სინოპტიკური რუკები, ნაოსნობის რეგიონში ამინდის პროგნოზირება, ადგილობრივი მეტეოროლოგიური პირობების და ფაქტობრივი კავშირის საშუალებით ინფორმაციის მიღების თავისებურებები;
 - **ნაოსნობის დროს წარმოშობილ ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირება და შესაბამისი ქმედება** - ავარიულ სიტუაციებში განსახორციელებელი პროცედურები, მათ შორის უსაფრთხოების ზომები ავარიულ სიტუაციებში მგზავრთა დაცვისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით. პირველადი ზომები შეჯახების ან მეჩქვზე დაჯდომის შემთხვევაში, დაზიანების თავდაპირველ შეფასება და კონტროლი. ზღვაზე ადამიანების გადარჩენისას, ავარიულ სიტუაციაში მყოფი გემისთვის დახმარების აღმოჩენისას, ნავსადგურში გამოვლენილი ავარიებისას განსახორციელებელი პროცედურების სათანადოდ გააზრება. ავარიული მართვა საჭირო. ავარიული ბუქსირების მოწყობილობა, ბუქსირების პროცედურები;
 - **გემის მანევრირება და მართვა ნებისმიერ პირობებში** - მანევრირება ლოცმანების სადგურთან მიახლოებისას; გემების მართვა მდინარეებში, სრუტეებში და შეზღუდულ წყლებში ნაოსნობისას, დინების, ქარისა და შეზღუდული წყლების მართვაზე ზემოქმედების გათვალისწინებით; გემის დაყენება და გადაყენება ქარის, მიქცევისა და დინების სხვადასხვა პირობებში, ბუქსირის გამოყენებით ან მის გარეშე; გემისა და ბუქსირის ურთიერთქმედება; ამძრავი დანადგარისა და მანევრირების სისტემების გამოყენება; ღუზაზე დადგომის არჩევა; ერთ ან ორ ღუზაზე დადგომა ღუზების შეზღუდულ სადგომზე და ღუზის ჯაჭვის აუცილებელი სიგრძის განმსაზღვრელი ფაქტორები; ღუზის ამოღება; გემების მართვა და ექსპლუატაცია მიმდებარე კლიმატურ პირობებში; სიფრთხილის ზომების მიღება მანევრირებისას სამაშველო კატარღების ან კოლექტიური სამაშველო საშუალებების გამოყენების მიზნით ცულ კლიმატურ პირობებში; გემბანზე გადარჩენილი ადამიანების აყვანა სამაშველო კატარღებიდან და კოლექტიური სამაშველო საშუალებებიდან; ჩვეულებრივი ტიპის გემების მანევრირებისა და ამძრავი მექანიზმის მახასიათებლების განსაზღვრის შესაძლებლობა; პრაქტიკული ღონისძიებები, რომლებიც მიიღება ყინულში ან ყინულის მახლობლად ნაოსნობისას ან გემის გაყინვის პირობებში; მოძრაობის გამყოფი სისტემების და გემების მოძრაობის მართვის სისტემების გამოყენება და მანევრირება მათში ან მათ მახლობლად ნაოსნობისას;
 - **ინფორმაციის მიღება და გადაცემა ვიზუალური და რადიო საკომუნიკაციო სიგნალების საშუალებით** - ვიზუალური და რადიოსაკომუნიკაციო სიგნალები, მათ შორის სიგნალების საერთაშორისო კოდექსი, სიგნალების საერთაშორისო კოდექსის ვიზუალური, ერთასოიანი სიგნალების გადაცემისა და მიღების წესები, დაბალსიხშირული და თანამგზავრული რადიონავიგაციური სისტემების, გლობალური საზღვაო კავშირის სისტემა GMDSS-ის, საერთაშორისო რადიოკავშირის რეგლამენტით გამოყოფილი სიხშირეთა დიაპაზონის, რადიოტალღების გავრცელების თავისებურებები; ინდივიდუალური და უბედურების შესახებ შეტყობინება, დადასტურება, გამომახება, რეტრანსლირება; გემების გამოძახება (Distress, Urgency, Safety), ჯგუფური და ინდივიდუალური გამომძახება (Urgency, Safety, Routine); უბედურებაში მყოფი საფრენი აპარატებისა და გემების ძებნა-გადარჩენის საერთაშორისო სისტემა - COSPAS-SARSAT, ავარიული რადიო ტვირთებისა და მათი ტიპები - EPIRB, ELT და PLB, სისტემის NAVTEX - ბგერითი და ციფრული სიგნალების გადაცემა-მიღების წესები;
 - **ინტელისურ ენაზე საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (IMO) სტანდარტული საზღვაო სასაუბრო ფრაზების გამოყენება წერილობითი და ზეპირი ფორმით** - ინგლისური ენა და საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (IMO) სტანდარტული საზღვაო საკომუნიკაციო ფრაზები (IMO SMCP);
 - **ამძრავი დანადგარისა და სამანქანო განყოფილების სისტემებისა და მომსახურების დისტანციური მართვის სისტემების ექსპლუატაცია** - ამძრავი დანადგარისა და სამანქანო განყოფილების სისტემები - საზღვაო-მალოვანი დანადგარების მუშაობის პრინციპები. გემების დამხმარე მექანიზმები და მათი მუშაობის პრინციპები. ტექნიკური საზღვაო ტერმინები;
 - **ტვირთის უსაფრთხოდ დატვირთვის დაგეგმვა, უზრუნველყოფა, მონიტორინგი, გემის სათავსებში განთავსების, დამაგრებისა და სათანადო სიფრთხილის ზომების დაცვა რეისის განმავლობაში და გადმოტვირთვის დროს** - ტვირთის დამუშავება, განთავსება და დამაგრება, უსაფრთხო განთავსებისა და დამაგრების წესები, ადამიანის სიცოცხლესა და გემების უსაფრთხოებაზე მათი ზემოქმედება. ტვირთის დატვირთვა-გადმოტვირთვის დროს ეფექტური კავშირის დამყარება და შენარჩუნება. ტვირთის უსაფრთხო დამუშავებასთან, განთავსებასთან, დამაგრებასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებით შესაბამისი საერთაშორისო წესები, კოდექსები და სტანდარტები. მდგრადობისა და დიფერენტის დიაგრამების და კორპუსზე დატვირთვის გამოსათვლელი მოწყობილობის გამოყენება, მონაცემთა ბაზაზე დაფუძნებული ავტომატური მოწყობილობის ჩათვლით. ჩატვირთვა-გადმოტვირთვის ოპერაციები, ტვირთის ტრანსპორტირება, კოდექსი ტვირთის სათავსებში განთავსების და დამაგრების უსაფრთხო პრაქტიკის შესახებ. ტანკერებისა და ტანკერების ოპერაციები. ტვირთის დატვირთვისა და დამუშავებასა და გადმოტვირთვისა დაკავშირებით გემზე არსებული მონაცემებით სარგებლობის წესები. შესაბამის დოკუმენტებში, როგორცაა IMDG კოდექსი, IMSBC კოდექსი, MARPOL 73/78-ის III და V დანართებით გათვალისწინებული დებულებების და სხვა შესაბამისი ინფორმაციის თანახმად ტვირთის უსაფრთხო დამუშავების პროცედურების განსაზღვრა;
 - **სატვირთო განყოფილებაში, ლუქის სახურავსა და ბალასტის ცისტერნებში არსებული ხარვეზებისა და დაზიანების შემოწმება და ანგარიშგება** - ზიანისა და ხარვეზის გამოვლენის, მათი

	გამომწვევი მიზეზების დადგენის (მათ შორის დატვირთვა-გადმოტვირთვის ოპერაციები, კოროზია, არახელსაყრელი კლიმატური პირობები), შემოწმების პროცედურების და ტვირთის არასწორი დამუშავებით მიყენებული მავნე ზეგავლენის თავიდან აცილების წესები; - სახიფათო ტვირთების გადაზიდვის უზრუნველყოფა - საერთაშორისო რეგულაციები, სტანდარტები, კოდექსები და რეკომენდაციები სახიფათო ტვირთების გადაზიდვის შესახებ, მათ შორის სახიფათო ტვირთების საერთაშორისო საზღვაო გადაზიდვების კოდექსის (IMDG) და მყარი დაუფასოებელი ტვირთების საერთაშორისო საზღვაო გადაზიდვების კოდექსის (IMSBC) ჩათვლით; სახიფათო და მავნე ნივთიერებების გადაზიდვა; შესაბამისი სიფრთხილის ზომების მიღება და მოვლა-პატრონობა რეისის განმავლობაში და ტვირთის დატვირთვა-გადმოტვირთვის დროს; - გემის ზღაოსნობისთვის ვარგისობის, მდგარობის, მიბმა-დამაგრების, მდგარდობისა და კორსპუსზე დამაბულობის მართვა და შენაჩუნება - გემის მდგარობა, მათ შორის ინფორმაციის მიღება გემის მდგარდობის, მიბმა-დამაგრებისა და დატვირთვის განრიგების, დიაგრამებისა და კორპუსზე დამაბულობის გამოსათვლელი მოწყობილობების შესახებ; დაუზიანებელ მდგომარეობაში ნაოსნობის შესაძლებლობის ნაწილობრივ დაკარგვის შემთხვევაში მისაღები ღონისძიებები. წყალგაუმტარობის საფუძვლები; გემის კონსტრუქცია, მათ შორის გემის ძირითადი კონსტრუქციული ელემენტების და სხვადასხვა ნაწილის სწორი დასახელები, გემის კონსტრუქციის, გემის მიბმა-დამაგრებასა და მდგარდობაზე მოქმედი ფაქტორების და გემის მიბმა-დამაგრებისა და მდგარობის უზრუნველყოფის ძირითადი პრინციპები; გემის მიბმა-დამაგრებასა და მდგარობაზე ნებისმიერი კაზინის დაზიანების შედეგების გავლენის პრინციპები და აღნიშნულის საწინააღმდეგო ღონისძიებები; გემის მდგარდობასთან დაკავშირებით საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (IMO) რეკომენდაციების მოთხოვნები; - დაბინძურების პრევენციასთან დაკავშირებული მოთხოვნების შესრულების უზრუნველყოფა - საზღვაო გარემოს დაბინძურების პრევენცია და დაბინძურების წინააღმდეგ ბრძოლის პროცედურები; საზღვაო გარემოს დაცვის პრაქტიკული ღონისძიებების მნიშვნელობა; - საკანონმდებლო მოთხოვნების დაკმაყოფილებისა და ზღვაზე ადამიანის სიცოცხლის უსაფრთხოების, საზღვაო გარემოს დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებების მონიტორინგი და კონტროლი - ზღვაზე ადამიანის სიცოცხლის უსაფრთხოებისა და საზღვაო გარემოს დაცვის შესახებ შესაბამისი საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (IMO) კონვენციები; საერთაშორისო შეთანხმებებსა და კონვენციებში გათვალისწინებული საერთაშორისო საზღვაო სამართლის საკითხები; ზღვაზე ადამიანის სიცოცხლის დაცვის შესახებ 1974 წლის საერთაშორისო კონვენციისა და მასში განხორციელებული ცვლილებების მოთხოვნებით, გათვალისწინებული ვალდებულებები; გემებიდან ზღვის დაბინძურების თავიდან აცილების შესახებ საერთაშორისო კონვენციის და მასში განხორციელებული ცვლილებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები; საზღვაო საინტარგული დეკლარაციები და საერთაშორისო საინტარგული რეგულაციების მოთხოვნები; იმ საერთაშორისო დოკუმენტებით განსაზღვრული ვალდებულებები, რომლებიც აისახება გემების, მგზავრების, ეკიპაჟისა და ტვირთის უსაფრთხოებაზე; გემებით საზღვაო გარემოს დაბინძურების თავიდან აცილების მეთოდები და საშუალებები; საერთაშორისო შეთანხმებებისა და კონვენციების სისრულეში მოყვანასთან დაკავშირებული ეროვნული კანონმდებლობის მოთხოვნები; - გემზე ხანძრის პრევენციის, მის წინააღმდეგ ბრძოლის, ეკიპაჟისა და მგზავრების უსაფრთხოებისა და უშიშროების, ასევე სამაშველო საშუალებების, ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემების და სხვა უსაფრთხოების სისტემების საექსპლუატაციო მდგომარეობის უზრუნველყოფა, მართვა და კონტროლი, ავარიულ სიტუაციებში სამოქმედო გეგმებისა და ზიანის მართვის გეგმების შემუშავება - ხანძარსაწინააღმდეგო და ცეცხლსაქრობი საშუალებები, მათ შორის ხანძრის წინააღმდეგ ბრძოლის სპეციფიკა. ხანძრის სახეობებისა და ქიმიური მახასიათებლები. ცეცხლსაქრობი სისტემები; ხანძრის გაჩენის (მათ შორის საწვავის სისტემებში გაჩენილი ხანძრის) შემთხვევაში მისაღები ზომები; სიცოცხლის გადარჩენა, მათ შორის გემის მითვისების ორგანიზება. სამაშველო კატარღები და ნაეზები, მათი ასამუშავებელი მოწყობილობები და საშუალებები, მათი აღჭურვილობის, მათ შორის სამაშველო საშუალებები, რადიოდანადგარები, თანამგზავრული EPIRB, საძიებო-სამაშველო ტრანსპონდერები, ჰიდროკოსტუმები და თერმოდამცავი საშუალებები. თავის გადარჩენის შესაძლებლობები. ხანძრის გაჩენის პრევენცია, ხანძრის წინააღმდეგ ბრძოლა და მისი ჩაქრობის წესები. ელემენტარული პირველადი დახმარების გაწევის ხერხები; პირადი უსაფრთხოება და საზოგადოებრივი მოვალეობები. სამაშველო საშუალებებთან დაკავშირებული რეგულაციები (ზღვაზე ადამიანის სიცოცხლის დაცვის შესახებ საერთაშორისო კონვენცია). ხანძართან ბრძოლა და გემის დატოვების ორგანიზება. სამაშველო საშუალებები და მოწყობილობები, ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემების და სხვა უსაფრთხოების სისტემების საექსპლუატაციო მდგომარეობის უზრუნველყოფა. ავარიის შემთხვევაში გემზე მყოფი პირების დასაცავად მისაღები ზომები; ხანძრის, აფეთქების, შეჯახების ან მეჩქრზე დაჯდომის შედეგად გემის დაზიანების მინიმუმამდე დაყვანის და გადარჩენის უზრუნველყოფის ღონისძიებები. ავარიულ სიტუაციაზე რეაგირების მიზნით სამოქმედო გეგმების შემუშავების თავისებურებები; გემის კონსტრუქცია, ზიანის კონტროლის ჩათვლით. ხანძრის პრევენციის, გამოვლენისა და ჩაქრობის მეთოდები და საშუალებები; სამაშველო საშუალებების ფუნქციები და გამოყენების წესები; - ლიდერის, ხელმძღვანელის, გუნდთან მუშაობის უნარები - გემზე პერსონალის ხელმძღვანელობისა და მისი მომზადების ასპექტები; შესაბამისი საერთაშორისო საზღვაო კონვენციები და რეკომენდაციები, ასევე ეროვნული კანონმდებლობის მოთხოვნები, მათ შორის ამოცანებისა და სამუშაო დატვირთვის მართვის მეთოდები, მათ შორის: დაგეგმვა და კოორდინირება; შესაბამისი პერსონალის დანიშვნა; დროის და რესურსების უკმარისობა; პრიორიტეტების განსაზღვრა. რესურსების ეფექტურად მართვის მეთოდები, გემსა და ნაპირზე ეფექტური კავშირის დამყარება; ინდივიდუალური და გუნდური მუშაობის, ორგანიზაციული კულტურის ფორმირების, ინტერპერსონალური კომუნიკაციის თავისებურებები, გუნდური მუშაობის გამოცდილების გათვალისწინებით გადაწყვეტილებების მიღება; დამაჯერებლობა, ლიდერობა, მოტივაცია, სიტუაციის შესახებ ინფორმირების მიღწევა და უზრუნველყოფა. გადაწყვეტილებების მიღების მეთოდები და მათი მიღების შესაძლებლობა: სიტუაციებისა და რისკების შეფასება; დამუშავებული ვარიანტების განსაზღვრა და განხილვა; მოქმედების მიმართულების შერჩევა; შედეგების ეფექტურობის შეფასება. სტანდარტული საექსპლუატაციო პროცედურების შემუშავების, სისრულეში მოყვანისა და კონტროლის წესები; - გემზე სამედიცინო საშუალებების გამოყენება, სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა - სამედიცინო სახელმძღვანელოების გამოყენება, რადიოს საშუალებით გადაცემული სამედიცინო კონსულტაციები, უბედურ შემთხვევებში ან გემის პირობებისთვის დამახასიათებელი დავადებებისას განსახორციელებელი ზომები. საერთაშორისო სამედიცინო სახელმძღვანელო გემებისთვის და შესაბამისი ეროვნული პუბლიკაციები. სიგნალების საერთაშორისო კოდექსის სამედიცინო ნაწილი. სახიფათო ტვირთების გადაზიდვებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებისას პირველადი სამედიცინო დახმარების აღმოჩენის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები.
2.	კურსდამთავრებული ფლობს STCW კოდექსით (A-II/1; A-II/2; A-II/3 ცხრილები) დადგენილ პრაქტიკულ უნარებს და ასრულებს შესაბამის პასუხისმგებლობებსა და ვალდებულებებს (1. ნავიგაციის უზრუნველყოფა; 2. ტვირთის დამუშავება და განთავსება; 3. გემის ოპერაციების მართვა და ბორტზე მყოფ ადამიანებზე ზრუნვა), დამოუკიდებლობის მაღალი ხარისხით ირჩევს

კომპლექსური, რთული/გაუთვალისწინებული პრობლემების გადაჭრის სწორ გზას, იღებს პასუხისმგებლობას სამსახურებრივი ფუნქციების შესრულებაზე, მის დაქვემდებარებაში და გემზე მყოფ ადამიანებზე, მოქმედებს ოპერატიულად დადგენილი სტანდარტების/ წესების შესაბამისად. კერძოდ:

- რეისის დაგეგმვა და განხორციელება, ადგილმდებარეობის განსაზღვრა - მნათობთა ხილული სიმაღლეებისა და აზიმუტების გაზომვა, მნათობთა იდენტიფიცირება ასტროსანავიგაციო ხელსაწყოების გამოყენებით; განედის განსაზღვრა მზის მერიდიანული სიმაღლის ან/ და პოლარული ვარსკვლავის სიმაღლის გაზომვის საფუძველზე; კომპასის შესწორების განსაზღვრა მზის ჩასვლის და ამოსვლის მომენტში; ადგილმდებარეობის განსაზღვრა სენტ-ილიერის მეთოდის გამოყენებით, უნივერსალურ პლანშეტზე მდებარეობის ხაზების გავლების გზით; ავტოპილოტის გამოყენება; ხელსაწყოთა კომპლექტაციის და ფუნქციონალური სქემის გამოყენება; საერთაშორისო მოთხოვნების გამოყენება ავტოპილოტის ექსპლუატაციასთან დაკავშირებით; ხელით მართვიდან ავტომატურზე გადასვლა და პირიქით სავარაუდო მანევრების აუცილებლობის შემთხვევაში მეტეოროლოგიური პირობების გათვალისწინებით; გემის ბარომეტრის, ანემომეტრის, ფაქსიმილური რუკების გამოყენება და ამინდის პროგნოზირება უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფის მიზნით; ამინდის გრძელვადიანი პროგნოზირება სატელიტური და სახმელეთო (სანავიგაციო ტელექსის) სისტემების გამოყენებით შტორმული ზონისგან დაშორიშორების მიზნით; რეისის დაგეგმვა და ნაოსნობა ნებისმიერ პირობებში საოკეანო მარშრუტების გავლების სათანადო მეთოდებით, მათ შორის სანავიგაციო გადასვლის/ რეისის დაგეგმვა; სანაოსნო მარშრუტების დატანა ელექტრონულ და ქაღალდის რუკებზე; უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფა მოქმედი საერთაშორისო მოთხოვნების შესაბამისად; გემების მოძრაობის მომსახურების (VTS-ის) პროცედურების გამოყენება ვიწრობებში და შეზღუდული ნაოსნობის პირობებში; გემის ადგილმდებარეობის განსაზღვრა: სანავიგაციო რუკაზე არსებული სიმბოლოების გამოყენებით; ნაპირზე განლაგებული ვიზუალური მეთოდებით; რადიოლოკაციური მეთოდებით; სატელიტური მეთოდებით; სხვადასხვა მეტეოროლოგიურ პირობებში ელექტრონული სანავიგაციო სისტემების გამოყენება, მათ შორის ორიენტირება სანავიგაციო რუკაზე მდებარეობის განედისა და გრძედის მიხედვით; გემის კურსზე ქარის, დინების და სხვა ბუნებრივი მოვლენების ზემოქმედების განსაზღვრა; ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით ზღვის მიმოქცევითი პარამეტრების განსაზღვრა ცხრილების გამოყენებით; სანავიგაციო რუკებზე დატანილი ნაოსნობის შემაფერხებელი ფაქტორების აღმნიშვნელი სიმბოლოების გაგება და გამოყენება უსაფრთხო ნავიგაციის უზრუნველყოფად; მაგნიტური კომპასის და გიროკომპასის გამოყენება, მათ შორის მოქმედების პრინციპის და ძირითადი მდგომარეობის ფორმულების გამოყენება ხელსაწყოების ფუნქციონირებისათვის; კომპასების პრინციპული შეზღუდვებისა და ცდომილებათა განსაზღვრა; ექსპლოატისა და ლაგების გამოყენება;
- ავარიულ სიგნალებზე რეაგირება, ძებნა-გადარჩენის ოპერაციების კოორდინირება - ძებნისა და გადარჩენის ოპერაციების გეგმების და გადარჩენის ოპერაციების მეთოდების გამოყენება; რადიოკავშირის უზრუნველყოფა;
- უსაფრთხო ნავიგაციის უზრუნველყოფა რადარის, ARPA სისტემების და სანავიგაციო მოწყობილობებიდან მიღებული ინფორმაციის გამოყენებით - ვახტის გაწევა, მათ შორის ზღვაზე გემების შეჯახების თავიდან აცილების შესახებ 1972 წლის (COLREG) კონვენციის წესების გამოყენება; ვახტის წარმოების დროს გემის ელექტრონული ინტეგრირებული სისტემით მიღებული პარამეტრების ეფექტური გამოყენება ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით; გუნდური მუშაობის პრინციპების ეფექტიანი გამოყენება უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფის მიზნით; რადარების და ავტომატური რადიოლოკაციური სისტემების (ARPA) საშუალებით შემხედვარი გემების პარამეტრების ეფექტური გამოყენება უსაფრთხო მანევრირების მიზნით; რადარის სისტემატური ტესტირება და გამოვლენილი ხარვეზების აღმოფხვრა ცუდი მეტეოროლოგიური პირობების გათვალისწინებით; რადიოლოკაციური გამოსახულების სწორი კითხვა ცრუ ექსიგნალების თავიდან აცილების მიზნით; პირველადი რადიოლოკაციური ინფორმაციის დამუშავება, ობიექტებისა და სამიზნეების აღმოჩენა და ამოცნობა; ნავიგაციური გადასვლის დროს რადარის მექანიკური ვეზირის ან პარალელური ინდექსაციის გამოყენება ადგილმდებარეობის სიზუსტის შეფასების მიზნით; ფარდობითი და ჭეშმარიტი მოძრაობის რეჟიმების გამოყენება მანევრების იმიტაციისა და სიზუსტის შეფასების მიზნით;
- ECDIS ნავიგაციის გამოყენება უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით - ECDIS-ს სტანდარტების გამოყენება, ოფიციალური ელექტრონული რუკების განსაზღვრა; სტანდარტულ ფორმატში მოცემული ENC რუკების მონაცემთა სიზუსტის შემოწმება ზუსტი მონაცემთა განსაზღვრის მიზნით; ENC ფორმატის მონაცემების შემოწმება, ECDIS-ს უსაფრთხოების უზრუნველყოფის და მონიტორინგის პარამეტრების განსაზღვრა; უსაფრთხო სიღრმის კონტურების და უსაფრთხოების სიღრმის ელექტრონულ რუკაში შეყვანა, გემის არსებული პარამეტრების და მოთხოვნების მიხედვით; ECDIS-ის საშუალებით დაბალი წყლის კონტურების ფიქსირება უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით; უსაფრთხოების ჩარჩოს შექმნა და მონიტორინგი უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით;
- ამინდისა და ოკეანოგრაფიული პირობების პროგნოზირება - სინოპტიკური რუკების კითხვა, ამინდის პროგნოზის მიღება და მისი ანალიზი; ტროპიკული ციკლონებისა და შტორმების იდენტიფიცირება და მათთან დაშორების მანევრირების გათვლების ანგარიში. მიმოქცევითი მოვლენების პარამეტრების განსაზღვრა საზღვაო პუბლიკაციების და ციფრული ინფორმაციული მონაცემების საშუალებით;
- ნაოსნობის დროს წარმოშობილ ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირება და შესაბამისი ქმედება - ავარიული სიტუაციის ტიპისა და მასშტაბის განსაზღვრა და შეფასება; ავარიული სიტუაციის აღმოფხვრის მეთოდების განსაზღვრა და სალიკვიდაციო ღონისძიებების დაგეგმვა; ავარიულ სიტუაციებთან ბრძოლის მეთოდების კლასიფიკაცია, ადეკვატური ზომების გატარება;
- გემის მანევრირება და მართვა ნებისმიერ პირობებში - გემების მანევრირება და მართვა, მათ შორის გემის სამანევრო მახასიათებლების და მათი პარამეტრების ეფექტური გამოყენება; გემის მანევრირება ლოცმანის რჩევების გათვალისწინებით; COLREG-ის წესების პრაქტიკული გამოყენება სხვადასხვა პირობებში გემით მანევრირების შესრულების დროს, ბუქსირებთან ურთიერთქმედება, ლუზაზე დადგომისა და მოხსნის პროცედურები
- ინფორმაციის მიღება და გადაცემა ვიზუალური და რადიო საკომუნიკაციო სიგნალების საშუალებით - COLREG-ის მე-4 დანართისა და სიგნალების საერთაშორისო კოდექსის პირველი დანართის თანახმად, ავარიული შუქური სიგნალის SOS მორზეს ანბანის დახმარებით გადაცემა და მიღება; ვიზუალური, ერთასოიანი სიგნალების გადაცემა და მიღება; უბედურების შემთხვევაში გლობალური საზღვაო კავშირის სისტემის GMDSS აპარატურის ცოდნა და გამოყენება; საზღვაო კავშირის თანამგზავრული სისტემის გამოყენება; GMDSS-ის ძირითადი და საავარიო ელექტრონული კვების წყაროების მომსახურება და მონიტორინგი; სისტემა COSPAS-SARSAT, ავარიული რადიო ტივტივების EPIRB-ის სისტემა NAVTEX-ის ბგერითი და ციფრული სიგნალების გადაცემა და მიღება;
- ინგლისურ ენაზე საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (IMO) სტანდარტული საზღვაო სასაუბრო ფრაზების გამოყენება წერილობითი და ზეპირი ფორმით - ინგლისურენოვანი რუქ-

	ბისა და სხვა სანავიგაციო პუბლიკაციების გამოყენება; გემის უსაფრთხოებასა და ექსპლუატაციასთან დაკავშირებით მეტეოროლოგიური ინფორმაციის და შეტყობინებების გაგება; სხვა გემებთან, სანაპირო სადღურებსა და VTS ცენტრებთან კავშირის დამყარება; მოვალეობების შესრულებისას წერითი და ზეპირი კომუნიკაციის დამყარება საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (IMO) სტანდარტული საზღვაო საკომუნიკაციო ფრაზების (IMO SMCP) გამოყენებით; - ამბრაი დანადგარისა და სამანქანე განყოფილების სისტემებისა და მომსახურებების დისტანციური მართვის სისტემებს ექსპლუატაცია - გემის ენერგეტიკული დანადგარების და მოწყობილობების მუშაობის პრინციპებისა და ექსპლუატაციის ნორმების გათვალისწინება და გამოყენება; - ტვირთის უსაფრთხოდ დატვირთვის დაგეგმა, უზრუნველყოფა, მონიტორინგი, გემის სათავსებში განთავსების, დამაგრებისა და სათანადო სიფრთხილის ზომების დაცვა რეისის განმავლობაში და გადმოტვირთვის დროს - ტვირთის დამუშავება, განთავსება და დამაგრება, მათ შორის გემების კლასიფიცირება ზომების, კონსტრუქციული თავისებურებების და გადასატანი ტვირთების მიხედვით (ბალკერი, ტანკერი, კონტეინერშიდი, RO-RO და ა.შ.); ტვირთის სახეობათა კლასიფიკაცია; ტვირთის უსაფრთხო გადაზიდვის ტექნოლოგია, საერთაშორისო და ნაციონალური ნორმების გათვალისწინებით; სატვირთო გემის (Cargo Plan) შედგენა სატვირთო პროგრამის გამოყენებით; ტვირთის რაოდენობის გამოთვლა; გემის მდგრადობასთან დაკავშირებული ამოცანების ამოხსნა; გემის და ტერმინალის პერსონალს შორის კომუნიკაციის დამყარება; - სატვირთო განყოფილებაში, ლუქის სახურავსა და ბალასტის ცისტერნებში არსებული ხარვეზებისა და დაზიანების შემოწმება და ანგარიშგება - სატვირთო სათავსოების სახურავებთან უსაფრთხო მუშაობის ტექნიკა; სახურავების წყლის გამტარობაზე შემოწმების მეთოდების განმარტება; ტვირთის გადაზიდვის დროს ხარვეზების და დაზიანების გამოვლენა, განსაზღვრა და მათი აღმოფხვრა; - სახიფათო ტვირთების გადაზიდვის უზრუნველყოფა - საერთაშორისო რეგულაციები, სტანდარტების, კოდექსების და რეკომენდაციების სახიფათო ტვირთების გადაზიდვის შესახებ - სახიფათო ტვირთის გადაზიდვის დროს საერთაშორისო მოთხოვნების გამოყენება; - გემის ზღვაოსნობისთვის ვარგისობის, მდგარობის, მიბმა-დამაგრების, მდგრადობისა და კორსპუსზე დაძაბულობის მართვა და შენაჩუნება - გემის მდგრადობის ანგარიშის მომზადება IMO-ს მიერ დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისად; გემების კლასიფიკაცია კონსტრუქციების მიხედვით; გემის კონსტრუქციის მთავარი კომპონენტების და მათი დანიშნულებების, გემის სისტემების შემადგენელი ნაწილების, გემის მდგრადობის პირობების და გემის კორპუსის სიმტკიცის აღწერა და განსაზღვრა; - დაბინძურების პრევენციასთან დაკავშირებული მოთხოვნების შესრულების უზრუნველყოფა - საზღვაო გარემოს დაბინძურების პრევენცია და დაბინძურების წინააღმდეგ ბრძოლის პროცედურების დაცვა, მათ შორის გარემოს დაცვით პროცედურების განხორციელება საერთაშორისო მოთხოვნებისა და ნორმების შესაბამისად; ზღვის დაბინძურების პრევენციის ძირითადი მოთხოვნების გამოყენება გემზე მოვალეობის შესრულების დროს; - საკანონმდებლო მოთხოვნების დაკმაყოფილებისა და ზღვაზე ადამიანის სიცოცხლის უსაფრთხოების, საზღვაო გარემოს დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებების მონიტორინგი და კონტროლი - საერთაშორისო შეთანხმებებსა და კონვენციებში გათვალისწინებული საერთაშორისო საზღვაო სამართლის საკითხების გათვალისწინება, მათ შორის საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის კონვენციების შესაბამისი ცოდნა-გააზრება და გამოყენება; - გემზე ხანძრის პრევენციის, მის წინააღმდეგ ბრძოლის, ეკიპაჟისა და მეზარების უსაფრთხოებისა და უშიშროების, ასევე სამაშველო საშუალებების, ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემების და სხვა უსაფრთხოების სისტემების საექსპლუატაციო მდგომარეობის უზრუნველყოფა, მართვა და კონტროლი, ავარიულ სიტუაციებში სამოქმედო გეგმებისა და ზიანის მართვის გეგმების შემუშავება - ხანძრის თავიდან აცილება და მასთან ბრძოლა; ხანძის კატეგორიების განსაზღვრა და შესაბამისი ხანძარსაწინააღმდეგო აღჭურვილობის გამოყენება; გემზე ინდივიდუალური და კოლექტიური სამაშველო საშუალებების გამოყენება; - ლიდერის, ხელმძღვანელის, გუნდთან მუშაობის უნარები - გემზე პერსონალის ხელმძღვანელობისა და მისი მომზადების ასპექტები; შესაბამისი საერთაშორისო საზღვაო კონვენციები და რეკომენდაციები, ასევე ეროვნული კანონმდებლობის მოთხოვნები - პერსონალის მოტივაციის, ინდივიდუალური ქცევის, გუნდური მუშაობის, ორგანიზაციული კულტურის ფორმირების, ინტერპერსონალური კომუნიკაციის კომპლექსური საკითხების გათვალისწინება და ლიდერისა და მენეჯერის უნარების წარმოჩენა; - გემზე სამედიცინო საშუალებების გამოყენება, სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა - გემზე პირველადი სამედიცინო დახმარების ორგანიზება და შესაბამისი ღონისძიებების გატარება.
3.	კურსდამთავრებული თეორიული და პრაქტიკული ასპექტების კონსოლიდირებით და შესაბამისი მეთოდებისა და რესურსების გამოყენებით აანალიზებს და აფასებს ინფორმაციას/მონაცემებს/სიტუაციას, ადგენს ტექნიკური/პროფესიული/სხვა. პრობლემის გამოწვევ მიზეზებს და მიზეზ-შედეგობრივ კავშირებს, ახდენს მოსალოდნელი შედეგებისა და შესაძლო რისკების იდენტიფიცირებას და შეფასებას, აყალიბებს და ასაბუთებს დასკვნას, ირჩევს პრობლემის გადაჭრის ოპტიმალურ გზებს, განსაზღვრავს შესასრულებელი სამუშაოს ეტაპებს და რესურსებს, პასუხისმგებლობას იღებს მიღებულ გადაწყვეტილებაზე, შესრულებულ სამუშაოზე, მათ შორის მის დაქვემდებარებაში მყოფი პირების (გუნდის/ეკიპაჟის წევრების) საქმიანობაზე და მიღებულ შედეგზე. კერძოდ: - უსაფრთხო ნავიგაციის უზრუნველყოფისა და სიტუაციაზე კონტროლის მიზნით სტანდარტული და ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენებით აგროვებს, აჯგუფებს, სწავლობს და აანალიზებს მონაცემებს და ინფორმაციას, უსაფრთხოების უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით აყალიბებს დასაბუთებულ დასკვნას; - კომერციული მენეჯმენტის ორგანიზების მიზნით აფასებს საზღვაო გზების ფიზიკურ-გეოგრაფიული პირობების და საზღვაო გადაზიდვების ეკონომიკურ-გეოგრაფიული ფაქტორებს, ახდენს კონტრაქტის/ხელშეკრულების შეფასებას, აანალიზებს მონაცემებს, ინფორმაციის და დოკუმენტაციას ნავსადგურის არჩევისათვის ბუნკერებისთვის ხარჯის შესამცირებლად, ახდენს რეისის დროის გაანგარიშებას, სტალიის დროს გათვალისწინებულ ხარტერის მიხედვით, გემის მარაგის და სარეისო რეზერვის გათვალისწინებით, მიღებული მონაცემების ანალიზს, აყალიბებს დასაბუთებულ დასკვნას ჩამოყალიბება და აყალიბებს დასაბუთებულ დასკვნას ტვირთის რაოდენობის განსაზღვრასთან, სტალიის გათვალისწინებით, შემოსავლის განსაზღვრასთან, რენტაბელობის გაანგარიშებასთან, ტაიმჩარტერული ეკვივალენტის გათვლებთან დაკავშირებით; - აფასებს სხვადასხვა (მათ შორის, საგანგებო, ავარიულ) სიტუაციებში ზემოქმედების ფაქტორებს (მათ შორის, ფიზიკური და ქიმიური პროცესების თავისებურებებს და მექანიკურ და სითბურ სხვადასხვა მოქმედ ფაქტორებს), აანალიზებს სიტუაციას, ახდენს მოვლენების შესაძლო განვითარების პროგნოზირებას, არსებული და შესაძლო რისკის განსაზღვრას, აფასებს უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ღონისძიებების ეფექტიანობას, აყალიბებს და ასაბუთებს დასკვნას;

	• ადგენს პრობლემის წარმოქმნის შესაძლებლობას, განსაზღვრავს და აფასებს მოსალოდნელ შედეგებს და შესაძლო რისკებს, შეიმუშავებს პრევენციის დასაბუთებულ ზომებს; • აფასებს წარმოქმნილ პრაქტიკულ პრობლემას, აანალიზებს მის სპეციფიკას, წარმოქმნის მიზეზებს და მიმდინარე პროცესებს, ადგენს სხვადასხვა ფაქტორების მიზეზ-შედეგობრივ კავშირს და აფასებს მათ მნიშვნელობას, პროგნოზირებს შედეგების და აფასებს შესაძლო რისკებს, ადგენს გაუმართაობების აღმოფხვრის/პრობლემის გადაჭრის გზებს, ეტაპებს და საჭირო რესურსებს, აყალიბებს დასაბუთებულ დასკვნას; • აფასებს სხვადასხვა პრაქტიკული და თეორიული ამოცანების სპეციფიკას, აგროვებს, ამუშავებს და აანალიზებს ინფორმაციას/მონაცემებს, ირჩევს და იყენებს დასმული ამოცანის შესაბამის მათემატიკურ აპარატს, სხვადასხვა სირთულის ნახაზების, სქემების, გრაფიკების და სხვ., ინსტრუქციებს, სპეციალიზირებულ პროგრამებს და სისტემებს; • ადგენს პრობლემის გადაჭრის/სამუშაოს შესრულების ოპტიმალურ გზებს და რესურსებს, განსაზღვრავს შესასრულებელი სამუშაოს ეტაპებს და რესურსებს, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ღებულობს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებებს, პასუხისმგებლობას იღებს მიღებულ გადაწყვეტილებაზე, მათ შორის მის დაქვემდებარებაში მყოფი პირების (გუნდის/ეკიპაჟის წევრების) საქმიანობაზე, შესრულებულ სამუშაოზე და მიღებულ შედეგზე.
4.	კურსდამთავრებული აყალიბებს და ასაბუთებს საკუთარ აზრს/პოზიციას, გადასცემს და განმარტავს ინფორმაციას/მონაცემებს, ამყარებს წერილობით და ზეპირ კომუნიკაციას, იყენებს საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (IMO) დადგენილ, გემის ნავიგატორის მოვალეობების შესრულებასთან დაკავშირებულ სტანდარტულ სასაუბრო ფრაზებს, ინგლისური ენის და რუსული ენის სწორ გრამატიკული და ლექსიკური კონსტრუქციებს, იურიდიულ და საზღვაო ტექმინოლოგიას. კერძოდ: • წერილობითი და ზეპირი ფორმით ამყარებს კომუნიკაციას, ღებულობს, გადასცემს, განმარტავს და აჯამებს ინფორმაციას/მონაცემებს, აყალიბებს, ასაბუთებს და განმარტავს საკუთარ მოსაზრებებს ინგლისური ენის (B2 დონის შესაბამისი) და რუსული ენის (A2 დონის შესაბამისი) გრამატიკული და ლექსიკური კონსტრუქციების, საზღვაო და იურიდიულ ტერმინოლოგიის სწორი გამოყენებით; • საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (IMO) და გემის ნავიგატორის, მოვალეობების შესრულებასთან დაკავშირებული სტანდარტული სასაუბრო ფრაზების გამოყენებით ამყარებს ზეპირ და წერილობით კომუნიკაციას, წერილობით აწარმოებს დოკუმენტაციას, კითხულობს სპეციალიზირებულ ლიტერატურას, ინსტრუქციებს, დოკუმენტებს, ბრძანებებს, მითითებებს, რეკომენდაციებს და სხვ., იცნობს სწორად, უკეთეს ინტერპრეტაციას, განმარტავს, გადასცემს გემის ეკიპაჟის წევრებს, სამაშველო და გადარჩენის ოპერაციებში მონაწილეობისას ამყარებს კონტაქტს და საუბარს წარმართავს რადიოტელეფონით, აღწერს ფაქტებს, მოვლენებს და სიტუაციებს, ღებულობს, გადასცემს და განმარტავს მონაცემებს/ინფორმაციას, არსებული პრობლემების და გადაჭრის გზების შესახებ აყალიბებს წინადადებს, მოსაზრებებს, გამოხატავს საკუთარ დამოკიდებულებას, მოჰყავს არგუმენტები სხვადასხვა შეხედულებების საწინააღმდეგოდ ან მხარდასაჭერად, ამყარებს გემის ეკიპაჟთან კომუნიკაციას, გადასცემს ინფორმაციას როგორც საზღვაო სფეროს სპეციალისტებისთვის, ისე არასპეციალისტებისათვის.
5.	კურსდამთავრებული იყენებს საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს, კომპიუტერულ პროგრამებს, ასევე, სპეციალიზირებულ პროგრამულ უზრუნველყოფას და სისტემებს STCW კოდექსით გათვალისწინებული გემის ნავიგატორის მოვალეობების შესასრულებლად. კერძოდ: • იყენებს სპეციალიზირებულ პროგრამულ უზრუნველყოფას და სისტემებს STCW კოდექსით გემის ნავიგატორისთვის გათვალისწინებული ფუნქციების შესასრულებლად; • იყენებს საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს კომუნიკაციის, ინფორმაციის მოძიების, დამუშავების, მიღების და გადაცემის მიზნით; • იყენებს კომპიუტერულ პროგრამებს სამუშაოს შესასრულებლად და კონკრეტული ამოცანის გადასაწყვეტად, ახდენს ინფორმაციის დამუშავებას, გრაფიკული გამოსახულებების აგებას და სამუშაოს გრაფიკულ უზრუნველყოფას, ამზადებს ანგარიშებს, მუშაობს ელექტრონულ დოკუმენტებთან, ცხრილებთან და მონაცემთა ბაზებთან, ელემენტარულ დონეზე უზრუნველყოფს მონაცემთა დაცვას.
6.	კურსდამთავრებული ადგენს პერსონალური და პროფესიული განვითარების საჭიროებას, დამოუკიდებლობის მაღალი ხარისხით ირჩევს და იყენებს მიღწეული კომპეტენციების სრულყოფის გზებს. კერძოდ: • აცნობიერებს წარმატებული პროფესიული (გემის ნავიგატორის) საქმიანობისა და კარიერული წინსვლისთვის ინოვაციების გათვალისწინების, ცოდნის განახლებისა და პროფესიული კომპეტენციების მუდმივი განვითარების აუცილებლობას; • ახდენს თვითშეფასებას, ადგენს პერსონალური და პროფესიული განვითარებისა და შემდგომი სწავლის საჭიროებას, მიმართულებებსა და გზებს; • თვითგანვითარების მიზნით მოიძიებს და მნიშვნელოვან დახმარებას იყენებს სხვადასხვა რესურსებს (საინფორმაციო წყაროები, დარგობრივი/სპეციალური ლიტერატურა და სხვ.).
7.	კურსდამთავრებული ითვალისწინებს დარგში არსებული საკანონმდებლო და ეთიკური ნორმებს, აცნობიერებს გარემოს სოციალურ, კულტურულ, ეთნიკურ და სხვ. თავისებურებების გათვალისწინებით საქმიანობის განხორციელების, პასუხისმგებლობის, ურთიერთპატივისცემის, ურთიერთხელშეწყობის და გუნდური მუშაობის მნიშვნელობას. კერძოდ: • აქვს საზღვაო სფეროში არსებული საკანონმდებლო, ეთიკური და პროფესიონალური ნორმებისა და ტრადიციების ცოდნა; • აქვს გუნდური მუშაობის და თანამშრომლობის უნარი, ადარებს და აპირისპირებს განსხვავებულ მოსაზრებებს, ხედავს განსხვავებებსა და მსგავსებას, ითვალისწინებს ადამიანთა ქცევაზე ინდივიდუალური მოტივაციის, პიროვნულ თვისებებისა და სამუშაო გარემოში ჩამოყალიბებულ ურთიერთობებს; • ამოიცნობს წარმოქმნილ სოციალურ, პროფესიულ ანდა ეთიკურ პრობლემებს, ადგენს და აანალიზებს კრიზისული/კონფლიქტური სიტუაციის გამომწვევ მიზეზებს, მომხდარ ფაქტებს/მოვლენებს; • სხვადასხვა სოციალური ჯგუფების თავისებურებებს, განსხვავებული ეთნიკური, კულტურული, სოციალური და სხვ. ღირებულებებს; • ითვალისწინებს პიროვნებათაშორის ურთიერთობების ასპექტებს, ირჩევს და იყენებს ადეკვატურ ხერხებს და ურთიერთობის სწორ ქცევით სტრატეგიებს პრობლემის გადაჭრის/კონფლიქტის მოგვარების/კრიზისული სიტუაციების დაძლევისა და განსხვავებულ სოციალურ, კულტურულ, ეთნიკურ და სხვ. გარემოში ადაპტირების მიზნით; • აცნობიერებს პროფესიული საქმიანობაში მულტიკულტურული გუნდის/ეკიპაჟის განსხვავებული ეთნიკური, კულტურული, სოციალური და სხვ. ღირებულებებისა და თავისებუ-

რეგების გათვალისწინების აუცილებლობას, ეთიკური და სოციალური ნორმების დაცვის მნიშვნელობას.

სწავლება-სწავლის მეთოდები

სწავლება-სწავლის პროცესში, პროგრამის კომპონენტის სპეციფიკის გათვალისწინებით, გამოიყენება ცოდნის გადაცემის სხვადასხვა მეთოდები (მაგ.: ლექცია, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, პრაქტიკული მუშაობა, ელექტრონული რესურსით სწავლება და სხვ.), რომლებიც თავის მხრივ მოიცავენ სხვადასხვა აქტივობებს (მაგ., დისკუსია, დემონსტრირება, პრეზენტაცია, სხვ.), მათი შერჩევა-გამოყენება მიმართულია როგორც სტუდენტებისთვის ცოდნის გადაცემაზე, ისე სასწავლო პროცესში სტუდენტთა მონაწილეობის სტიმულირებაზე, პრაქტიკული და სხვა უნარების (მაგ., ცოდნით ოპერირების, ინფორმაციის ანალიზის, მსჯელობის, დასკვნების ჩამოყალიბა-დასაბუთების, დისკუსიის წარმართვის და სხვ.) ჩამოყალიბება-განვითარებაზე. გამოყენებული მეთოდები უზრუნველყოფენ პროგრამის კომპონენტით დაგეგმილი დარგბრივი და/ან ზოგადი კომპეტენციების მიღწევას, პროგრამის ყველა კომპონენტში გამოყენებული მეთოდების ერთობლიობა კი – პროგრამით დაგეგმილი დარგობრივი და ზოგადი კომპეტენციის ჩამოყალიბებას.

სტუდენტის შეფასების ზოგადი წესი

სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასება ხდება 100-ქულიანი (max 100 ქულა) სისტემით. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა შედგება სასწავლო კომპონენტებისგან, მათი შეფასება მოიცავს ორ ფორმას - შუალედურ შეფასებას (max 60 ქულა) და დასკვნით შეფასებას (max 40 ქულა), ორივე ფორმაში დადგენილია მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი (მითითებულია პროგრამის კომპონენტების სილაბუსებში). დაუშვებელია კრედიტის მინიჭება შეფასების მხოლოდ ერთი ფორმის (შუალედური ან დასკვნითი შეფასების) გამოყენებით. პროგრამის კომპონენტის საბოლოო შეფასება (ქულა) წარმოადგენს შუალედური და დასკვნითი შეფასებების ფორმებში მიღებული ქულების ჯამს (წილადის სახით მიღებული ქულა მთელ რიცხვამდე მრგვალებს და მრგვალების წესის შესაბამისად: 4 და ნაკლები - სიმცირისკენ, 5 და მეტი - მეტობისკენ). საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ბნსუ-ში სტუდენტთა შეფასების 100-ქულიანი სისტემა უშვებს 5 დადებით და 2 უარყოფით შეფასებას.

პროგრამის კომპონენტები	max 100 ქულა	შეფასების ფორმები
სასწავლო კომპონენტები: სასწავლო კურსები პრაქტიკის კომპონენტი საბაკალავრო ნაშრომი	60	შუალედური შეფასება
	40	დასკვნითი შეფასება

შეფასებები		max 100 ქულა
დადებითი შეფასებები		
1	ფრიადი	A
2	ძალიან კარგი	B
3	კარგი	C
4	დამაკმაყოფილებელი	D
5	საკმარისი	E
უარყოფითი შეფასებები		
1	ვერ ჩააბარა	FX
2	ჩაიჭრა	F

Fx შეფასება ნიშნავს, რომ სტუდენტს მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით იმავე სემესტრში დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება; Fx შეფასების შემთხვევაში დამატებითი გამოცდა დანიშნება დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 კალენდარულ დღეში. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება პროგრამის კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასების გათვალისწინებით პროგრამის კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში 0-50 ქულის მიღების შემთხვევაში ფორმდება შეფასება F (0 ქულა). შეფასება F ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას პროგრამის კომპონენტი ახლიდან აქვს შესასწავლი. კრედიტის მიღება შესაძლებელია მხოლოდ კანონმდებლობით გათვალისწინებული ერთ-ერთი დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში.

კურსდამთავრებულის სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა

პროგრამის კურსდამთავრებულს, კანონმდებლობით დადგენილი წესით, სწავლის გაგრძელება შეუძლია უცხოეთის და საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში უმაღლესი განათლების შემდგომ საფეხურზე (მაგისტრატურაში) სამაგისტრო პროგრამაზე, რომელიც დაშვების წინაპირობის სახით არ მოითხოვს წინამდებარე პროგრამის კურსდამთავრებულის კვალიფიკაციისაგან განსხვავებული კვალიფიკაციის საჭიროებას.

კურსდამთავრებულის დასაქმების შესაძლო სფერო

- STCW კონვენციისა და „მეზღვაურთა განათლებისა და სერტიფიცირების შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად გემის ნავიგატორის სერტიფიცირების მოთხოვნათა დაკმაყოფილებისა და გემზე მუშაობის აღიარებული სტაჟის და სათანადო მომზადების საფუძველზე პროგრამის კურსდამთავრებულს შეუძლია ეტაპობრივად მოიპოვოს საოკეანო-სავაჭრო გემის სამეთაურო შემადგენლობის გემის ნავიგატორის მორიგი წოდება და დაიკავოს თანამდებობა გემის კაპიტნის სავახტო თანამშრომლიდან დაწყებული გემის კაპიტნის ჩათვლით. პროგრამის კურსდამთავრებული შეიძლება დასაქმდეს საზღვაო სავაჭრო, სამზავრო, თევზსაჭერ, ნავსადგურის დამხმარე ფლოტის და სხვ. გემებზე დამხმარე, ექსპლუატაციისა და მართვის დონეებზე.

- კურსდამთავრებული შეიძლება დასაქმდეს საზღვაო ტრანსპორტის სფეროსთან დაკავშირებულ სახელმწიფო ან კერძო დაწესებულებებში - საერთაშორისო სა-ნაოსნო და საკრუინგო კომპანიებში, გემთსარემონტო და სხვა სარემონტო საწარმოებში, საზღვაო ნავსადგურებში, მექანიკურ საამქროებში და სხვ. ბნსუ-სთან თანამშრომლობენ სანაოსნო და საკრუინგო კომპანიები "Iberian Navigation Crewing and Manning Agency", "Geo Bridge k", "Poseydon", "Global Marine Company", "International Maritime Group", "Baltic Group International", "Elseri", "Elvictor Crew Management Service", "Valmars Georgia", "Ialkani", რომლებიც არიან ბნსუ-ს კურსდამთავრებულთა ძირითადი დამსაქმებლები.

**პროგრამის
მატერიალური რესურსი**

- „საზღვაო ნავიგაციის“ დარგობრივი მახასიათებლით დადგენილი რესურსებით პროგრამის უზრუნველყოფა:
- ბნსუ-ს საკუთრებაში არსებული ISO 9001:2015 საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური რესურსი, მათ შორის:
- აუდიტორიები, კომპიუტერული კლასები, ლინგოფონის, ნავიგაციის, ლოგისტიკის და სხვ. კაბინეტები;
 - ბიბლიოთეკის წიგნადი (ბეჭდური და ელ. მატარებლებზე) ფონდი, ბიბლიოთეკის ვიდეო- და აუდიო- ფონდები, თვალსაჩინოები, საერთაშორისო Witherbys Library ელექტრონული ბიბლიოთეკით სარგებლობა);
 - ლაბორატორიები:
 - ქიმიის;
 - ფიზიკის;
 - მაღალი ძაბვის ლაბორატორია.
1. სიმულატორები:
- Navi-Trainer RADAR/ARPA/ECDIS/Ship Handling Simulator Pro 5000 – სანავიგაციო სიმულატორი;
 - Navi-Trainer Pro 5000 / ECDIS Navi Sailor 4000 – სანავიგაციო სიმულატორი;
 - RADAR/ARPA Module Simulator – რადიოლოკაციური სადგურები, რადიოლოკაციური გავლენა და ავტომატური რადიოლოკაციური სისტემების სიმულატორი;
 - Liquid Cargo Handling Simulator (LCHS 4000/5000) – სატვირთო და საბალასტო ოპერაციების მართვის სიმულატორი;
 - Global Maritime Distress and Safety Systems (GMDSS) Simulator TGS 5000 – უბედურ შემთხვევებში კავშირგაბმულობის გლობალური საზღვაო სისტემის სიმულატორი;
 - Use of electronic chart display and informational Systems – ელექტრონულ-კარტოგრაფიული მოწყობილობების და ინფორმაციული სისტემების გამოყენების სიმულატორები;
 - Ship handling and maneuvering laboratory – გემის მართვისა და მანევრირების ლაბორატორია;
 - Lifeboat Simulator – სამაშველო ნავის სიმულატორი;
 - Fire-Fighting Training Facility – სანაპირო ხანძარსაწინააღმდეგო ტრენაჟორი.
2. კაბინეტები:
- Elementary First Aid – პირველადი სამედიცინო დახმარების კურსის კაბინეტი;
 - Oil and Chemical Tanker – ნავთობ და ქიმიკატების მუშაობის უსაფრთხოების კურსის კაბინეტი;
 - Fire prevention and Fire Fighting – ხანძრის თავიდან აცილება და ხანძართან ბრძოლის კურსის კაბინეტი;
 - Personal Safety and social responsibilities – პირადი უსაფრთხოება და საზოგადოებრივი პასუხისმგებლობის კურსის კაბინეტი;
 - Personal Survival Techniques – პირადი გადარჩენის ტექნიკის კაბინეტი;
 - Tanker familiarization – ტანკერზე მუშაობის გაცნობითი კურსის კაბინეტი;
 - ISPS Code – გემებისა და ნავსადგურების საშუალებების უსაფრთხოების კურსის კაბინეტი;
 - Dangerous goods – საშიში და მავნე ტვირთების გადაზიდვის კურსის კაბინეტი;
 - Ship Handling Simulator and Bridge Team and Resource Management – გემის მართვისა და სანავიგაციო ხიდურის გუნდური მართვა/პერსონალის მართვის კურსის კაბინეტი;
 - ECDIS – ელექტრონულ-კარტოგრაფიული მოწყობილობებისა და ინფორმაციული სისტემების გამოყენების კურსის კაბინეტი;
 - Global Maritime Distress and Safety Systems (GMDSS) – უბედურ შემთხვევებში კავშირგაბმულობის გლობალური საზღვაო სისტემის კურსის კაბინეტი;
 - RADAR Navigation, Radar Plotting, use of ARPA – რადიოლოკაციური სადგურები, რადიოლოკაციური გავლენა და ავტომატური რადიოლოკაციური სისტემების გამოყენების კურსის კაბინეტი.
3. სასწავლო-საწვრთნელი გემი „ელიტა“.
4. პროგრამის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ პრაქტიკულ კომპონენტს სტუდენტები გადიან სასწავლო-საწვრთნელ გემ „ელიტა“-ზე და სანაოსნო და საკრუინგო კომპანიების მეშვეობით – საოკეანო გემებზე.

**პროგრამის
ადამიანური რესურსი**

პროგრამის განხორციელებაში მონაწილეობენ ბნსუ-ს აკადემიური პერსონალი და შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე მოწვეული სპეციალისტები, რომელთაც აქვთ სწავლის შედეგების გამომუშავებისთვის აუცილებელი კომპეტენციები, დოქტორის აკადემიური ან მასთან გათანაბრებული სამეცნიერო ხარისხი, პროფესიული გამოცდილება, სპეციალური განათლება/მომზადება და სხვ. პროგრამის დარგობრივი კომპონენტის განმახორციელებლების კომპეტენციები შეესაბამება „საზღვაო ნავიგაციის“ დარგობრივი მახასიათებლით დადგენილ მოთხოვნებს.

